An Tionscnamh Eorpach Ó Na Saoránaigh

Céimeanna sa phróiseas

CLÁR ÁBHAIR

1 AN CHÉAD IONSTRAIM FHORNÁISIÚNTA DEN DAONLATHAS RANNPHÁIRTÍOCH 3

2 ULLMHÚ AGUS CLÁRÚ 5

3 BAILIÚ AGUS FÍORÚ NA RÁITEAS TACAÍOCHTA 7

4 TÍOLACADH, SCRÚDÚ AGUS CINNEADH ÓN GCOIMISIÚN 9

1

AN CHÉAD IONSTRAIM FHORNÁISIÚNTA DEN DAONLATHAS RANNPHÁIRTÍOCH

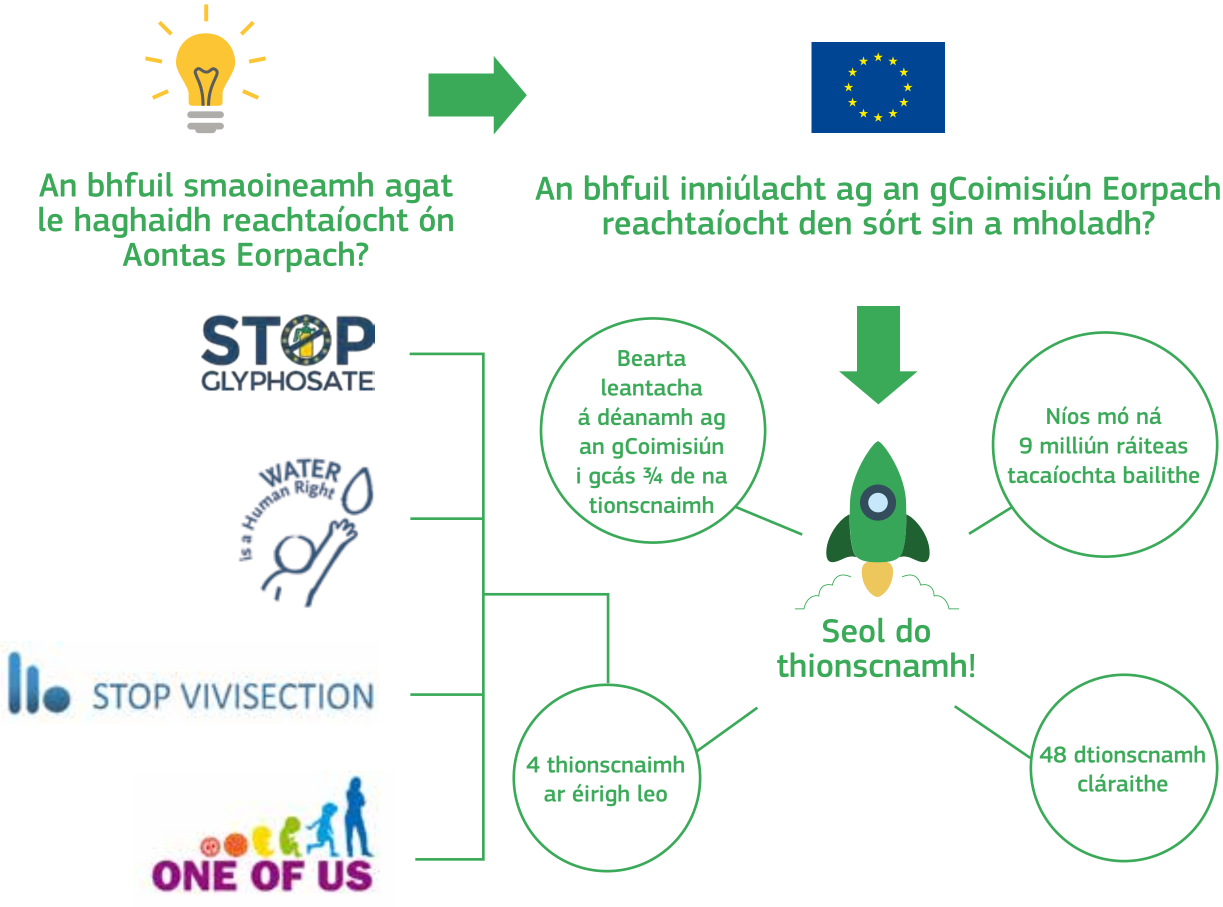

Is uirlis den daonlathas rannpháirtíoch é an Tionscnamh Eorpach ó na Saoránaigh a dhéanann nasc díreach idir saoránaigh Eorpacha agus institiúidí an Aontais. Cuireann an Tionscnamh Eorpach ó na Saoránaigh ar chumas shaoránaigh an Aontais rannchuidiú le clár oibre an Aontais.

Ní féidir le saoránaigh an Aontais cuireadh a thabhairt don Choimisiún Eorpach reachtaíocht a mholadh ach sna réimsí inniúlachta atá aige, ar ábhair ar féidir leis an Aontas Eorpach beart a dhéanamh ina leith. Níl oibleagáid ar an gCoimisiún reachtaíocht a mholadh de thoradh ar thionscnamh a éiríonn leis agus féadfaidh sé cinneadh a dhéanamh bearta leantacha de chineálacha eile a dhéanamh chun cuspóirí an tionscnaimh a bhaint amach.

Anuas ar sin, má éiríonn le heagraithe tionscnaimh níos mó ná 1 mhilliún síniú a bhailiú, tá an ceart acu bualadh le hionadaithe ón gCoimisiún chun an moladh atá acu a thíolacadh, agus é a mhíniú ag éisteacht phoiblí os comhair Pharlaimint na hEorpa.

Beag beann ar an gcinneadh a dhéanann an Coimisiún, má éiríonn le tionscnamh, is deis a bhíonn ann i gcónaí díospóireacht a chothú agus comhghuaillíochtaí a chur ar bun ar fud na hEorpa. Má chinneann an Coimisiún reachtaíocht a mholadh, déanfaidh Parlaimint na hEorpa agus Comhairle an Aontais Eorpaigh cinneadh ina leith le chéile (nó, i gcásanna ar leith, déanfaidh an Chomhairle cinneadh léi féin).

Tá scéimeanna den sórt sin ann i roinnt de na Ballstáit cheana féin (mar shampla, an Fhionlainn, an Iodáil, an Liotuáin, an Ostair, an Pholainn, an Phortaingéil, an tSlóivéin agus an Spáinn). Ach is scéim ar leith atá sa Tionscnamh Eorpach ó na Saoránaigh sa mhéad agus gurb é an chéad uirlis fhoirmiúil den rannpháirtíocht thrasnáisiúnta ar domhan. Agus i gcomparáid leis an leibhéal náisiúnta, tá an tairseach chun tionscnamh a thíolacadh i bhfad níos ísle ná mar atá ar an leibhéal náisiúnta – an 1 mhilliún ráiteas tacaíochta a éilítear, níl ann sin ach 0.2% de shaoránaigh uile an Aontais.

A bhuí leis an Tionscnamh Eorpach ó na Saoránaigh, is féidir le saoránaigh an Aontais an ceart chun iarraidh ar an gCoimisiún reachtaíocht nua a mholadh a roinnt anois le Parlaimint an hEorpa agus leis an gComhairle.

Tá na rialacha a bhaineann leis an Tionscnamh Eorpach ó na Saoránaigh ar fáil ar líne.

Sa doiciméad comhairle seo tugtar forbhreathnú ar na céimeanna éagsúla den phróiseas faoin Tionscnamh Eorpach ó na Saoránaigh, agus tugtar naisc chuig foinsí ábhartha inar féidir eolas níos mionsonraithe a fháil.

An tAthbhreithniú ar an Rialachán maidir leis an Tionscnamh Eorpach ó na Saoránaigh

Tá athbhreithniú mór beartaithe ag an gCoimisiún Eorpach ar an Rialachán lena rialaítear an Tionscnamh Eorpach ó na Saoránaigh. Tá an t-athbhreithniú sin á phlé ag Parlaimint na hEorpa agus ag Comhairle an Aontais Eorpaigh, agus meastar go nglacfar é go luath sa bhliain 2019, le go dtiocfaidh sé i bhfeidhm in Eanáir 2020.

Na hathruithe is suntasaí sa togra:

- Aon aois amháin a bheith ann do na sínitheoirí → 16
- Sínitheoirí féideartha → gach saoránach den Aontas Eorpach beag beann ar a n-áit chónaithe
- Ullmhú → ardán comhoibríoch ar líne agus rogha d'eagraithe eintiteas dlíthiúil a bhunú
- Céim chláraithe → próiseas dhá chéim a thabharfadh an deis d'eagraithe athbhreithniú a dhéanamh ar a dtogra más gá
- Bailiú → dáta tosaithe solúbtha agus gan ach dhá fhoirm féideartha chun sínithe a bhailiú
- Córas bailithe ar líne lárnach amháin a bheidh curtha ar fáil ag an gCoimisiún (agus an rogha ag eagraithe ceann dá gcuid féin a thógáil, más mian leo)
- Céim scrúdaithe → cúig mhí le gur féidir éisteach phoiblí níos ionchuimsithí a eagrú agus le go mbeidh tuilleadh ama ag an gCoimisiún dul i gcomhairle le páirtithe leasmhara agus anailís a dhéanamh ar an tionscnamh.

2

ULLMHÚ AGUS CLÁRÚ

Ullmhú	Clárú	Bailiúchán	Fíorú	Tíolacadh	Scrúdú agus freagra ón gCoimisiún	Bearta leantacha
Gan teorainn	2 mhí ar a mhéad	12 mhí ar a mhéad	3 mhí ar a mhéad		3 mhí ar a mhéad	(más ann dóibh)

Ullmhú

Inniúlacht an Aontais Eorpaigh agus inniúlacht an Choimisiúin Eorpaigh

Nuair a bheidh smaoineamh ag saoránaigh den Aontas Eorpach le haghaidh reachtaíocht an Aontais, is é an chéad chéim eile ná seiceáil gur féidir leis an Aontas Eorpach gníomhú sa réimse beartais atá i gceist (talmhaíocht, oideachas, an beartas sóisialta, an comhshaol, agus mar sin de) agus go bhfuil an Coimisiún Eorpach inniúil chun tograí a dhéanamh sa réimse sin, faoin gConradh.

Chun tuilleadh eolais a fháil faoi inniúlachtaí an Aontais, féach an treoirnóta maidir le Conas tionscnamh a dhréachtú.

An coiste saoránach

Chomh maith le cinntiú go bhfuil an inniúlacht ag an gCoimisiún gníomh a dhéanamh, ní mór coiste saoránach a bhunú chun an tionscnamh a sheoladh mar eagraí oifigiúil an tionscnaimh.

Ní mór seachtar saoránach den Aontas Eorpach ar a laghad atá sean go leor le vóta a chaitheamh i dtoghcháin Pharlaimint na hEorpa agus ina gcónaí i seacht mBallstát den Aontas Eorpach ar a laghad (ní náisiúntacht na saoránach atá tábhachtach, ach a n-áit chónaithe) a bheith ar an gcoiste. Ainmneofar teagmhálaithe – ionadaí amháin agus ionadaí malartach amháin – as measc na ndaoine sin.

An bhfuil seirbhís níos saincheaptha uait? Tá deasc chabhrach Fhóram an Tionscnamh Eorpach ó na Saoránaigh ann le cabhrú leat.

Leideanna

- Ceisteanna ginearálta faoin Aontas Eorpach? Tá freagraí ag Europe Direct.
- Pleanáil d'fheachtas go cúramach roimh réidh. Dá luaithe a thosaíonn tú ar an ullmhúchán, is é is fearr an seans go n-éireoidh leat!
- Tosaigh ag cuardach comhpháirtithe a bheidh in ann cabhrú leat do thionscnamh a sheoladh, a mhaoiniú agus a chur chun cinn. Bíonn comhghuaillíochtaí láidre leathana ríthábhachtach le go mbeidh rath ar an tionscnamh. Féach na treoirnótaí maidir le Conas comhpháirtithe a chuardach agus Conas cistí a thiomsú chun tuilleadh eolais a fháil.
- Scrúdaigh na tionscnaimh Eorpacha ó na saoránaigh a bhí ann roimhe agus atá ar siúl faoi láthair sa chlár oifigiúil.
- Déan teagmháil le Feisirí i bParlaimint na hEorpa a bhfuil obair déanta acu ar na fadhbanna atá idir chamáin i do thionscnamh.
- Aimsigh 'ambasadóir' mór le rá don fheachtas.

Clárú

An fhoirm don chlárú a líonadh isteach

Chun tionscnamh beartaithe a chlárú, ní mór do na heagraithe foirm chlárúcháin a thíolacadh ar líne. Ní féidir níos mó ná 800 carachtar (gan spásanna san áireamh) a bheith i bpríomh-ábhar an tionscnaimh atá beartaithe.

Deimhniú agus foilsiú

Laistigh de dhá mhí ón iarratas, agus má dhéantar na coinníollacha go léir a chomhlíonadh, glacfaidh an Coimisiún cinneadh faoi chlárú an tionscnaimh atá beartaithe, dáta oifigiúil an chláraithe san áireamh. Ar an dáta sin, cuirfidh an Coimisiún an tionscnamh ar fáil go poiblí sa chlár agus seolfaidh sé deimhniú chuig na heagraithe.

Cuirfidh an Coimisiún Eorpach na haistriúcháin ar an gcur síos 800 carachtar ar an tionscnamh ar fáil do na heagraithe ansin. Ní féidir le heagraithe ráitis tacaíochta a bhailiú bunaithe ar leagan teanga ach amháin nuair a bheidh sé foilsithe i gclár an Tionscnaimh Eorpaigh ó na Saoránaigh.

Ní mór faisnéis a bhaineann le gach foinse tacaíochta agus maoinithe a fhaightear i rith an fheachtais, ar fiú breis agus €500 sa bhliain in aghaidh an urra iad, a chur ar fáil go rialta le linn an nós imeachta.

Má dhiúltaíonn an Coimisiún an tionscnamh a chlárú, cuirfidh sé na heagraithe ar an eolas faoi na cúiseanna atá leis sin agus faoi aon réiteach a d'fhéadfadh a bheith ann.

> **Leideanna**
>
> → Nuair a bheidh do thionscnamh cláraithe, is féidir é a bhainistiú trí do chuntas slán ar an láithreán gréasáin don chlárú. Tá eolas ansin faoi na chéad chéimeanna eile, agus is féidir na haighneachtaí éagsúla a bhainistiú agus fanacht i dteagmháil leis an gCoimisiún Eorpach.
>
> → Chun go bhfoilseofar na haistriúcháin, beidh ort iad a uaslódáil trí do chuntas d'eagraithe. Ná cuir am ar bith amú – déan láithreach é tar éis chlárú do thionscnaimh!

Tá tuilleadh eolais faoin ullmhú agus clárú le fáil i bhFóram an Tionscnamh Eorpach ó na Saoránaigh agus ar láithreán gréasáin an Tionscnaimh Eorpaigh ó na Saoránaigh.

An córas bailithe ar líne

Más mian le heagraithe ráitis tacaíochta a bhailiú ar líne (agus beidh formhór acu á iarraidh sin), ní mór dóibh córas bailithe ar líne a thógáil atá i gcomhréir le roinnt sonraíochtaí teicniúla, agus iarratas a dhéanamh é a dheimhniú sa Bhallstát ina bhfuil na sonraí le stóráil. Laistigh de mhí, fíoróidh an t-údarás inniúil go bhfuil an reachtaíocht ábhartha á comhlíonadh agus eiseoidh sé deimhniú. Ní mór d'eagraithe an deimhniú a thaispeáint ar an láithreán gréasáin a úsáidtear dá gcóras.

Cuireann an Coimisiún bogearraí agus óstáil ar fáil don chóras saor in aisce. Tá na bogearraí ar fáil le híoslódáil tráth ar bith agus is féidir iad a úsáid ar chórais a óstálann an Coimisiún nó ar fhreastalaithe príobháideacha.

> **Leideanna**
>
> → Bí ar an eolas: ní féidir tosú ar an ullmhú chun óstáil an Choimisiúin a úsáid ach amháin nuair a bheidh cinneadh déanta ag an gCoimisiún faoi chlárú do thionscnaimh.
>
> → Más mian leat do chóras bailithe ar líne féin a chur ar bun (i.e. ceann nach bhfuil ar fhreastalaithe an Choimisiúin), moltar duit deimhniú a bheith faighte ina leith sula mbeidh do thionscnamh cláraithe. Tosaíonn an tréimhse 12 mhí chun sínithe ar an bpointe boise a mbeidh an tionscnamh cláraithe ag an gCoimisiún!

3

BAILIÚ AGUS FÍORÚ NA RÁITEAS TACAÍOCHTA

Bailiú na ráiteas tacaíochta

Ón lá a mbeidh tionscnamh cláraithe ag an gCoimisiún, beidh 12 mhí ag na heagraithe chun 1 mhilliún ráiteas tacaíochta ar a laghad a bhailiú, líon íosta i seacht mBallstát ar a laghad san áireamh (féach an léarscáil thíos). Ní mór do na sínitheoirí a bheith sean go leor chun vóta a chaitheamh i dtoghcháin Pharlaimint na hEorpa.

Ní mór foirmeacha sonracha a úsáid chun na sínithe a bhailiú (féach Iarscríbhinn III a ghabhann leis an Rialachán) agus ábhar an tionscnaimh a bheith i gceann de na leaganacha teanga atá foilsithe sa chlár.

Le linn an nós imeachta, ní mór do na heagraithe deimhin a dhéanamh de go bhfuil an reachtaíocht cosanta sonraí á comhlíonadh.

Chun tuilleadh eolais a fháil faoi chéim an bhailithe, féach an nóta treorach Conas ráitis tacaíochta a bhailiú.

An líon íosta sínitheoirí in aghaidh na tíre

Leideanna

- → Ullmhaigh na pleananna gnímh agus na pleananna feachtais a bheidh ag teastáil ar leibhéal an Aontais, ar an leibhéal náisiúnta agus ar an leibhéal áitiúil.
- → Déan cur síos ar ábhar do thionscnaimh go soiléir agus léirigh an bhaint atá aige le gnáthchásanna sa saol laethúil le go mbeidh tuiscint ag na saoránaigh air.
- → Déan feachtasaíocht sna teangacha náisiúnta le go mbeidh sé níos éasca ag saoránaigh a bheith rannpháirteach.
- → Cruthaigh nasc láidir idir cúrsaí polaitíochta áitiúla agus náisiúnta agus do thionscnamh; bíodh do thionscnamh ag teacht leis an bplé leanúnach ar chúrsaí beartais.
- → Bain úsáid as teagmhálaithe pearsanta agus líonraí do chomhpháirtithe chun an feachtas a spré amach.
- → Bíonn foirne láidre áitiúla agus náisiúnta ríthábhachtach le go mbeidh rath ar an tionscnamh.
- → Is iad na hoibrithe deonacha an acmhainn is tábhachtaí agus is cumhachtaí atá agat... cuir muinín iontu! Ba chóir dóibh a bheith ina ann an tionscnamh a mhíniú, agus an chaoi a n-oibríonn an Tionscnamh Eorpach ó na Saoránaigh a mhíniú chomh maith.
- → Bí i mbun cumarsáide! Go rialta, scaip an scéal is déanaí faoin dul chun cinn ó thaobh bailiú sínithe de ar gach duine atá páirteach chun ardú meanman a thabhairt dóibh.
- → Dírigh an feachtas ar na tíortha ina bhfuil cur amach mór ar an ábhar agus spéis ag daoine ann.
- → Bain úsáid as na meáin shóisialta agus uirlisí cumarsáide eile chun an tionscnamh a chur chun cinn. Bain úsáid as an bpreas ar dhóigh chliste.
- → Coinnigh súil ar na spriocanna don bhailiú sínithe i ngach tír.
- → Tapaigh an deis chun sínithe a bhailiú ar pháipéar má bhíonn sibh ag féilte agus imeachtaí ina mbíonn grúpaí móra daoine bailithe le chéile san aon áit amháin. Is bealach maith é seo chun oibrithe deonacha nua a earcú freisin.

Tá tuilleadh eolais sa nóta treorach Conas feachtas a ullmhú agus a reáchtáil.

Fíorú

Nuair a bheidh na ráitis tacaíochta a theastaíonn bailithe, ní mór do na heagraithe a iarraidh ar na húdaráis náisiúnta inniúla i ngach Ballstát inar bailíodh ráitis tacaíochta an líon ráiteas tacaíochta bailí a bailíodh sa tír sin a dheimhniú.

Ní mór do na heagraithe na ráitis tacaíochta a bailíodh ar pháipéar, iad sin a litríodh le síniú leictreonach agus iad sin a bailíodh tríd an gcóras bailithe ar líne a scaradh óna chéile.

Eiseoidh na húdaráis náisiúnta inniúla deimhniú laistigh de trí mhí.

Leideanna

- → Is dócha go gcinnfidh na húdaráis náisiúnta inniúla go bhfuil roinnt de na sínithe neamhbhailí. Ar eagla na heagla, bailigh sínithe breise i ngach tír.

4

TÍOLACADH, SCRÚDÚ AGUS CINNEADH ÓN GCOIMISIÚN

Ullmhú – Gan teorainn → Clárú – 2 mhí ar a mhéad → Bailiúchán – 12 mhí ar a mhéad → Fíorú – 3 mhí ar a mhéad → Tíolacadh → Scrúdú agus freagra ón gCoimisiún – 3 mhí ar a mhéad → Bearta leantacha (más ann dóibh)

Tíolacadh

Nuair a bheidh na deimhnithe faighte ó na húdaráis náisiúnta inniúla, is féidir leis na heagraithe an tionscnamh a thíolacadh don Choimisiún tríd a gcuntas ar láithreán gréasáin an Tionscnaimh Eorpaigh ó na Saoránaigh.

Scrúdú

Cruinniú leis an gCoimisiún Eorpach

Laistigh de trí mhí ó thíolacadh an tionscnaimh, buailfidh na heagraithe le hionadaithe ón gCoimisiún chun míniú mionsonraithe a thabhairt ar a dtionscnamh.

Éisteacht phoiblí i bParlaimint na hEorpa

Beidh deis ag na heagraithe freisin a dtionscnamh a chur i láthair ag éisteacht phoiblí i bParlaimint na hEorpa.

An cinneadh ón gCoimisiún Eorpach

Fógróidh an Coimisiún Eorpach a chinneadh trí bhíthin Teachtaireachta, ina míneoidh sé na bearta a bhfuil sé i gceist aige a dhéanamh, más ann dóibh, agus na cúiseanna leis na bearta sin.

Leideanna

- Roghnaigh na daoine is eolaí don chruinniú leis an gCoimisiún agus don éisteach ag Parlaimint na hEorpa freisin le bheith in ann labhairt le guth láidir san Eoraip.
- Déan cleachtadh roimh ré! Déan cinnte go ndéanfaidh na hionadaithe an tionscnamh a chur i láthair ar bhealach soiléir a rachaidh i gcion ar dhaoine.

Leideanna

- Bí foighneach! Is féidir próiseas fada a bheith i gceist agus togra reachtach á ullmhú ag an gCoimisiún. Lean na céimeanna éagsúla (m.sh. comhairliúcháin, measúnaithe tionchair, srl.) agus lean ar aghaidh de bheith ag cur bhur smaointe chun cinn.
- Fan ullamh! Déanann an Coimisiún bearta leantacha ar bhonn leanúnach agus, a mhéad is féidir, coinníonn sé an nasc leis an heagraithe ar bun.

Bearta leantacha ón gCoimisiún Eorpach

Sa Teachtaireacht ón gCoimisiún Eorpach, féadfaidh sé gealltanas a thabhairt bearta a dhéanamh a bhaineann leis an tionscnamh.

Bealaí eile le tionchar a imirt ar an Aontas Eorpach

Má cheapann tú, tar éis an nóta seo a léamh, nach é an Tionscnamh Eorpach ó na Saoránaigh an uirlis oiriúnach duit, féach na meicníochtaí eile seo atá ar fáil chun go gcloisfear do ghuth ar leibhéal an Aontais Eorpaigh.

Is faisnéis neamhspleách an fhaisnéis a thugtar agus ní féidir a mheas gurb ionann í agus tuairim de chuid an Choimisiúin Eorpaigh nó de chuid institiúid AE nó náisiúnta ar bith eile. Ní féidir freagracht a chur ar an gCoimisiún as aon úsáid a d'fhéadfaí a bhaint as an bhfaisnéis atá ann.